

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14633/2022
21.12.2023. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић, Радославе Мађаров, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Бојан Максић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, чији је законски заступник Државно правобранилаштво – Одељење у Зрењанину, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 85/22 од 13.07.2022. године, у седници одржаној дана 21.12.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 85/22 од 13.07.2022. године.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 85/22 од 13.07.2022. године и пресуда Основног суда у Зрењанину Прр1 1/22 од 17.05.2022. године и предмет враћа првостепеном суду на поновно одлучивање.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину Прр1 1/22 од 17.05.2022. године, првим ставом изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се обавезе тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете изазване повредом права на суђење у разумном року исплати износ признатог, а неисплаћеног новчаног потраживања у складу са закључком о листи потраживања Привредног суда у Зрењанину број Ст. 157/11 од 05.10.2011. године и то износ од 213.727,31 динар по основу главног дуга са законском затезном каматом од 05.10.2011. године до исплате и износ од 29.678,35 динара са законском затезном каматом од 05.10.2011. године до исплате, као и да се обавезе тужена да тужиоцу накнади трошкове поступка за састав приговора ради убрзања поступка у износу од 18.000,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Другим ставом изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка у износу од 9.000,00 динара.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Гжрр1 85/22 од 13.07.2022. године, првим ставом изреке, одбијена је жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у

Зрењанину Прр1 1/22 од 17.05.2022. године. Другим ставом изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правоснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, са предлогом да иста буде размотрена применом члана 404. ЗПП.

Врховни суд је нашао да су у конкретном случају испуњени услови за примену одредбе члана 404. ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11 са изменама и допунама), ради уједначавања судске праксе, сагласно чему је одлучено као у првом ставу изреке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом члана 408. у вези са чланом 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је бивши радник ГИК Банат ад Зрењанин, над којим је решењем Привредног суда у Зрењанину Ст. 157/11 од 11.05.2011. године отворен стечајни поступак, у коме је тужиоцу закључком од 05.10.2011. године признат износ од 213.727,31 динар на име главног дуга и износ од 29.678,35 динара по основу законске затезне камате обрачунате на главни дуг до отварања стечајног поступка односно закључно са 05.10.2011. године. Наведено потраживање, које је тужиоцу признато у трећем исплатном реду, није намирено, а правоснажним решењем Привредног суда у Зрењанину Р4 Ст. 226/20 од 06.01.2021. године усвојен је тужиочев приговор и утврђено је да му је повређено право на суђење у разумном року у предмету Привредног суда у Зрењанину Ст. 296/12. Наведени стечајни поступак правоснажано је закључен решењем донетим дана 12.11.2020. године. Код овако утврђеног чињеничног стања и околности да је део тужиочевог потраживања у првом исплатном реду признат у висини од 124.415,17 динара истом исплаћен, првостепени суд је оценио да између штете коју тужилац трпи и поступања стечајних органа не постоји узрочно-последична веза, већ да су дуго трајање стечајног поступка и немогућност намирења у целости свих признатих потраживања проузроковали објективни проблеми везани за верификацију имовине стечајног дужника, те независно од објективне одговорности тужене предвиђене чланом 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року, нема основа за усвајање истакнутог тужбеног захтева.

Другостепени суд је првостепену пресуду потврдио, прихватајући у целости аргументацију првостепеног суда и налазећи да је побијана одлука заснована на правилној примени материјалног права.

По оцени Врховног суда, због непотпуно утврђеног чињеничног стања нижестепени судови су погрешно применили материјално право. Објективна одговорност тужене за накнаду штете зависи од битне чињенице – када је настало потраживање тужиоца из радног односа. Из стања у списима произлази да у тренутку отварања стечајног поступка тужиочев послодавац није био привредно друштво са већинским државним или друштвеним капиталом, али нижестепени судови нису

утврдили чињеницу да ли је у време настанка тужиочевог потраживања капитал тог правног лица био претежно државни или друштвени, од чега зависи могућност тужене да се ослободи извршења обавезе признате у виду ненаплаћених потраживања у стечајном поступку. Објективна одговорност тужене у конкретном случају би произлазила из њене обавезе да приликом продаје свог капитала осигура да нови власник изврши преузете обавезе из радног односа. Иако стечајни дужник по продаји капитала више није био субјект којим управља држава, релевантно је да ли су потраживања из радног односа настала пре него што је дошло до продаје државног или друштвеног капитала.

У поновном поступку суд ће узети у обзир наведене примедбе и донети одлуку у складу са законом.

Сходно наведеном, применом члана 416. став 2. ЗПП одлучено је као у другом ставу изреке.

**Председник већа-судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић